

Motion till Umeå kommunfullmäktige

Storsjödammen i Holmsund medför idag stora problem för boende i omkringliggande fastigheter. Problemen uppstår främst i samband med snösmältningen på våren. Men problemen för omkringliggande fastigheter är heller inte ovanliga i samband med kraftiga regnväder.

Ett flertal villaägare i närheten av Storsjödammen har haft problem med att vatten har trängt in i deras källarutrymmen. Även i den kommunala Storsjöhallen, som också ligger i anslutning till dammen, har vatten trängt in i olika källarlokalerna.

Storsjödammen påverkar grundvattennivåerna i området. Dammens historia sträcker sig över 50 år tillbaka i tiden. Vi har kunnat fastställa tidpunkten för dammens anläggande till någon gång mellan den 19 maj 1963 och 2 juni 1965. Detta genom de flygfoton som togs vid dessa två datum. Flygfotografiet från år 1963 visar att det, i det då redan bebyggda området, endast fanns en liten vattensamling (se bilaga 1). I flygfotot från år 1965 kan vi däremot se Storsjödammen i dess nuvarande storlek (se bilaga 2). Detta innebär att dammen har anlagts mellan de två av oss ovan angivna datumen. Vi har även bifogat flygfoton från 1971 och 1974 (se bilaga 3). Dessa visar att den anlagda dammen såg likadan ut sedan den övertagits av Umeå kommun.

Att anläggningen av dammen, och den kringliggande parken, kan dateras till denna tidsperiod understryks även av tillgängliga protokoll från Holmsunds köping från denna tid (se bilaga 4). Av protokoll från 1963 och 1964 framgår att dammen ingick som en del i anläggandet av en park. Anläggningen projekterades av Orrje och Co. Det grävdes ut och forslades bort stora mängder jord som senare återställdes med sand. Den totala kostnaden för projektet uppgick till 57 336 kr och 76 öre. Dessa anläggningsarbeten betalades av SCA. Även detta går att utläsa i protokollen i bilaga 4.

Dessutom står följande att läsa i den detaljplan (stadsplan) som antogs för området år 1969 i samband med bygget av bland annat idrottshallen: *"Inom detta större område finnes en anlagd sjö, Storsjön"* (se bilaga 5). Texten i detaljplanen understryker alltså ytterligare att sjön verkligen är anlagd – ett resultat av en dammbyggnad – och inte naturlig. Vi har sammanställt alla väsentliga händelser i en tidslinje (se bilaga 6).

Vårt intresse i frågan har att göra med problemen för de boende i de fastigheter som ligger i anslutning till dammen samt de problem som drabbat Storsjöhallen. I samband med vårt arbete med att fastställa när Storsjödammen anlades och dess inverkan på grundvattennivåerna har vi upptäckt två häpnadsväckande saker. Då Storsjödammen uppfördes skedde detta utan vare sig bygglov eller någon vattendom/tillstånd. Detta innebär att Storsjödammen var ett "dubbel" svartbygge!

De flesta torde vara införstådda i vad ett bristande bygglov kan innebära. Det kan i vissa fall leda till böter och i andra fall leda till både böter och till att den som uppfört svartbygget tvingas riva detta. Detsamma gäller även för svartbyggen som berör vattenverksamhet. Den som vill fördjupa sig i vad lagen säger kan läsa mer i 11 kap Miljöbalken (se bilaga 7).

Mot denna bakgrund föreslår vi att Umeå kommunfullmäktige bifaller följande att-satser:

att Storsjödammen uppfördes utan bygglov,

att Storsjödammen uppfördes utan vattendom/tillstånd,

att Umeå kommun snarast tillser att dessa juridiska brister avhjälpes,

att kommunen omedelbart tar det ansvar som miljöbalken kräver för en dammanläggning intill bebyggelse inom stadsplanlagt område.